Ч. 50 | Неділя 3 (16) марта 1902. | Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Ще про ческий язиковий закон. — Заручини в політичнім сьвіті.)

На вчерашнім засіданю палати послів, при дискусиї над буджетом міністерства просьвіти, промавляв довше польский демократичний посол Роттер. Єго промова зробила вражінє. Відповідав відтак на ріжні закиди попередних бесідників пан міністер просьвіти др. Гартель. На закиди посла Романчука мов би в міністерстві просьвіти не було Русинів, відповів пан міністер, що саме в послідни часі покликано до того міністерства трех Русинів-урядників, а крім того єсть там ще й один Русин професор. По промові референта посла Старжиньского, приймила палата титул: „Заряд центральний“ і буджет віроісповідний. Слідуюче засіданє відбуде ся в понеділок по полудни.

Оповіщенє ческою Politik-ою начерку ческого язикового закона викликало у Молодочехів велике обуренє, позаяк на їх думку дневникарске обговорюванє може лише пошкодити тій справі і єї заострити. Що Молодочехи не помилили ся в тих поглядах, доказує найкрасше недільна статя N. fr. Presse. Хоч начерк той не є ще принятий ческою язиковою комісиєю, хоч ледви троха виходить поза рамці Ґавчівских язикових розпорядків і не накладає примусу на двоязиковість урядників, добачає N. fr. Presse в нім новий інструмент до чехізованя Німців. N. fr. Presse не хотіла ані предметово прочитати, ані предметово оцінити начерку, а припускаючи, що політики не схотять прочитати самого начерку, лише обмежать ся на читаню Neue fr. Presse, то й можемо з гори сподівати ся великого опору німецких сторонництв. Вже та одна обставина, що начерк розтягає ся не лише на Чехи, але й на Мораву, зворушує Німців до страшного завзятя. Чехам не розходило ся в тім начерку о ческо-национальну максимальну проґраму що мала би бути якимсь будучим ідеалом, лише о начерк для обопільних пересправ. З того зворушеня, яке вже тепер проявило ся в німецкім дневникарстві і в німецких сторонництвах, показує ся, що далеко ще не наспіла пора до порозуміня в язикових справах. Тимто справедлива є замітка одного з визначних послів, котрий стоїть поза ческо-німецким язиковим спором, що се лише користно може бути для парляментарних і конституцийних відносин в Монархії, наколи або зовсім а бодай не так скоро дійде до ческо-німецких переговорів. Як довго спір не є актуальний, буде в раді державній спокій і богато пильних справ можна буде полагодити. Актуальною стане ся та справа однак, скоро почнуть ся формальні конференциї. Неминучість уємного висліду впровадила би сейчас в раді державній неможливий розлад.

Сего тиждня заручить ся 23 лїтний князь Мірко, другий з черги син володіючого князя Чорногори Николая, з 20-лїтною Наталією Константиновичівною, дочкою сербского полковника, вуйка короля серского Александра. Сам факт тих заручин, що відбули ся 11 с. м. в Ніцци, не мав би впрочім важнійшого значіня, як би вже із самого супоставленя імен Александра і Николая, значить родів Обреновичів і Неґушів само собою не насувало ся питанє наслідства сербского престола, котре від якогось часу живо занимає інтересовані круги. Отець князя Мірка давно носить ся з велико-сербскими плянами і уважає себе і свій дім покликаним до заснованя велико-сербского королівства, а отець невісти є близьким свояком Обреновичів, та лиш від часу подружя короля Александра порізнив ся з королівским конаком і проживає по за границями краю. Через ті заручини і подружє, яке має наступити в маю, утворить ся звязь між династиями в Білгороді і Цетинії і скріпить ще більше велико-сербскі наміри князя чорногорского, і то в часі, коли Караджорджевичі так голосно стали підносити свої претенсиї і розвивати аґітацию о сербский престол. А князь чорногорский і з Караджорджевичами також посвоячений. Таким способом переходить тепер ціла вага полуднево-славяньских справ в руки князя Николая, котрий в данім разі рішав би і о сербскім наслідстві престола, і в тім лежить ціла суть і політична перспектива тих заручин князя Мірка з Наталією Константиновичівною.

День Сьвятого Николая.

(З французского — Теріета.)

I.

Була то година урядова. В своїм кабінеті зидів заступник директора в міністерстві справ внутрішних, пан Губерт Боанвіль. Кабінет, був обширний і високий покій, з двома великими вікнами, над котрими висіли красні, зелені адамашкові фіранки; тапети, і сукном покриті фотелї були також тої самої барви. Підлога, старанно вигладжена, відбивала мов зеркало в гарній комнаті. В кутику на коминку горів огонь, напротив стояла консоля, на котрій була поміщена красна бронзова лямпа, а по боках стояли хорошо позолочені ліхтарі. При вікні стояло бюрко, накидане многотою ріжних паперів; при нім сидів похилений пан Боанвіль і писав. Коло бюрка стояли полички а на них повно актів. При другім вікні була шафа на книжки.

Нараз отворились двері, увійшов возьний, в фраку з металевими гузиками, і оповістив, що прийшла пані Блюет з якоюсь орудкою, — чи можна єї впустити? Кажучи се, вручив панови білет з написом: „Вдова Блюет“.

На запитанє возьного пан заступник директора підніс поважне лице, покрите темним заростом, і глянув байдужно на білет. Хоч назвище не було єму знане, всетаки казав впустити. Незабаром впровадив возьний до кабінету вдову. Она вже в порозі вклонила ся по старосьвітски.

Боанвіль на-пів підніс ся і вказав на фотель. Пані Блюет сіла, ще раз уклонившись. Була се старушка в чорній, добре витертій сукни і в старомоднім капелюсі.

— Пане директоре, — почала голосом дрожачим, — я дочка урядника, вдова по уряднику і сестра урядника. Всї они честно і вірно служили вітчині. Подала-м просьбу до головної дирекциї о запомогу, і бажала-бим довідати ся: чи можу єї дістати?

Пан директор вислухав тих слів спокійно, бо він нераз уже наслухав ся таких просьб.

— Чи ви, пані, дістали вже коли яку запомогу? — спитав рівнодушно п. директор.

— Ні, до тепер я могла жити без милостині.... Маю малу пенсию, і....

— А! — перебив він нерадо, — коли так, то дуже жалую, але бачить ся не будемо могли нічого вчинити для вас.... Маємо дуже богато таких нещасливих, що не побирають ніякої пенсиї.

— Простіть! — сказала старушка, — я ще всего не виговорила. Я мала трох синів, всї повмирали. Послідний давав лекциї математики. Тамтої зими, ідучи у великий дощ до Пантеону, до школи Шантель, перестудив ся, дістав запаленє легких, і до пятнайцяти днів минув ся. З єго лекций удержувалась ціла родина. Недуга єго та й похорон коштували дуже богато, то я мусїла заставити свій аркуш з правом до пенсиї, аби заплатити найважнійші довги. А тепер я сама одна на сьвіті з дочкою сина, без шелюга при души, а маю літ вісімдесять і два....

Старушці, коли се сказала, стали сльози в очах, а урядник слухав тепер уважнійше. Наголос, з яким говорила старушка, звучав єму в ушах мов би яка музика, котру він чув за молоду. Задзвонив на возьного і казав собі подати папери вдови Блюет, а коли возьний зложив на бюрку малий жмуток в жовтій оправі, Губерт Боанвіль переглядав папери з цікавостию.

— Ви пані, походите з Льотаринґії? — відозвав ся до вдови і звернув ся до неї з лицем бачилось лагіднійшим. — Я догадував ся по наголосї, — додав з усьміхом.

— Так, я родом з Арґон. А як ви, пане, пізнали по наголосї? Я думала, що вже-м єго стратила. Тілько вже літ блукаюсь по сьвіті....

П. директор із зростаючим сочувством споглядав на бідну вдову, котру вітер відорвав від родинної землї і як зісохлий лист заніс до Парижа по довголітнім гоненю на вибоїстих дорогах урядничого житя. Чув, що урядничє єго серце мякне і, усьміхаючись, відповів:

— Я також походжу з Арґон а через довгий час мешкав в околицях Клермонта.... Ну, не журіть ся, пані! Здасть ся мені, що дістанете запомогу, о котру просите.... А чи ви поставили на поданю свою адресу?

— Так. Мешкаю при улици де ля Санте нр. 12, коло монастиря Капуцинів. Велике спасибіг! — додала і, вставши, знов уклонила ся директорови. — Я дуже вдоволена, що здибала чоловіка з моїх сторін.... То так мило....

Новинки.

Львів дня 15 го марта 1902.

— **П. Ян Сеферович,** радник Двора, директор почт і телеграфів у Львові, посунений до IV ранґи ad personam.

— **За участь в демонстрациях уличних,** які відбули ся у Львові 26 січня с. р. з нагоди сьвяткованя річниці повстаня в 1863 р., обжаловано 5 осіб, а розправа в суді карнім відбуде ся з кінцем марта.

— **Загальні збори рогатиньскої філії тов. „Просьвіти"** відбули ся дня 27 лютого при участи над трех соток селян і кільканацять сьвящеників (инші занятї були приготовленем до вечерка Шевченківского, котрий тої-ж днини відбув ся). Зі справозданя секретаря дотеперішного виділу о. Кудрика довідуємось, що як-небудь майже у всїх селах рогатиньского повіта є читальнї, котрі дають досить сильні ознаки житя, як небудь дальше заложено в послїдних часах читальнї в Явчім і Чесниках (читальня в Черчи купила власний дім за 2000 К, а читальня в Журові за 1600 К): все-ж таки рух на поли просьвітнім не такий, який був тогди, як коло сеї справи заходились широко звістні патріоти, як оо. Макогоньский, Городецкий, Яворский і Маркевич. Дальше указав о. секретар на заложену виділом в Рогатинї бурсу для школярів народних шкіл. Бурса тая вислала уже 4 своїх вихованців до гімназий, а в сім роцї має їх уже 19. Вкінци збори приняли справоздане без дискусиї, почім приступлено до вибору нового виділу: вибрані поновно оо. Макогоньский, Городецкий, Залужний і Кудрик, а крім них о. Пеленьский, пп. Теодор Сверида, Гнат Гриньик, др. Могильницкий і Ілюнька Готра. З черги наступив виклад п. Короля о молочарстві і садівництві, як звичайно, дуже приступний; зібрані селяни очевидно були ним дуже заінтересовані, бо задавали питаня, давали відповіди і робили свої уваги. О. Городецкий заявив, що сего року закупить виділ за 80 К щеп і роздасть їх поміж членів „Просьвіти". Зібрані похвалили се, бо роздаване доси насїнє ріжних трав якось не удалось. Вкінци вписалось 77 нових членів. Потому зложено на фонд „Народного Дому" в Рогатинї 28 К, а по горячім заязві о. Городецкого до невтомної дальшої працї просьвітної закінчили ся збори.

— **Петерсбурский университет** отворено на ново, бо більшість студентів зложила жадану правительством заяву, що принимає ся приписів унїверситетских властий.

— **В Спасї,** купелевій місцевости коло Старого Самбора, почтова експедиторка Янїна Дверницка, допустившись дефравдациї, в часї комісийного шконтра відобрала собі житє.

— **Еміґрация до Америки.** З весною оживає природа та й людий бере охота до вандрівки. Видко, що у нас єсть ще богато таких, котрим забагає ся стати волоцюгами, бо з декотрих сторін вибирають ся люди аж до Арґентини. Якийсь осторожний чоловік, щоби борони Боже не зрадити села, де то діє ся, доносить нам лиш, що люди в єго селї попродали ґрунти, бо хотять вивандрувати, але мовчать і не кажуть. Той що нас запитує карткою, киненою до почтового ваґона на шляху зелїзницї Делятин-Заліщики, як би на то, щоби навіть і почти не можна довідати ся, каже, що він лиш случайно довідав ся, що ті люди до Арґентини вибирають ся. Отже він би рад довідати ся, як поводить ся тим нашим людем, що вже виїхали давнїйше до Арґентини, чи набувають ґрунти на власність, по якій цїнї, яке там підсонє чи там держава опікуєсь поселенцями (А якже! Дає кождому що дня лева на пиво і на папіроси, а горівку ставить таки цїлою бочкою; кождий хто приїде з Галичини, може пити кілько схоче, а робити там не вільно, бо за то остро карають, — друть живцем шкіру!) і т.п. Відповідати на ті питаня шкода часу й паперу, а тим, котрих бере охота іти в сьвіт за очи найлїпше коротко сказати: Дурному вічная память! Ради хочби й найлїпшої та найщирійшої не послухаєш. Ідиж небоже! Раз мати родила, раз вмирати треба, а чи тут, чи в Арґентинї, то на одно вийде. Чим борше тебе вхопить, тим лїпше для тебе, бо дурному належить ся лиш „вічная память"!

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Чи має господар право нарікати на свою долю? — (Прочитайте уважно отсї гадки, а коли може кого скортить щось на то сказати, то нехай напише, а ми видрукуємо). — На свою долю вільно нарікати кождому і нїхто єму того не заборонить; то одно. Нарікати то дуже легка річ і нїчо не коштує; то друге. Всюди там добре, де нас нема; то трете. Нїхто не знає другого, бо не сидить в єго шкірі; то четверте. З далека все красше виглядає, бо й на дрантивій одежинї дїр не видко; то пяте. Опиханого папоньку? — то шесте, а наконець треба ще й то додати, що нема такого на сьвітї, котрий би сказав, що буде в него, а за то, чим хто більше має, тим більше забагає. Отсе все ті причини — а знайшлось би їх може ще й більше — котрі спонукують людий нарікати на свою долю. Так само як господар, так нарікає й ремісник та промисловець, сьвященик і учитель, урядник і слуга та робітник. Як би можна відкинути всї ті причини, то й не було би нарікання на долю. Але чи можна їх відкинути, а іменно чи може їх відкинути господар? Богато з тих причин лежить таки в нас самих, а длятого і від нас самих зависить, чи можемо їх позбути ся, чи нї. Чи длятого, що нарікати вільно, то й треба нарікати? Нарікати легко; але чи то щось поможе? Або чи то не на одно вийде шукати добра там, де ще нас нема, або таки там, де єсьмо? А дальше: Чи потребуємо дивити ся на другого, замість дивити ся на себе? Чи лїпше завидувати другому, замість пильнувати себе самих і дивити ся, щоби нам було добре? Лежаного хлїба нема нїгде і всюди, в кождім станї, в кождім фаху треба працювати. А наконець: чи не можна обмежити своїх бажань до того, що можливе і дасть ся осягнути? Все то можна зробити в кождім станї і в станї господарскім. А тепер придивім ся, о скілько господар ґрунтовий, хоч би лиш такий, що має морґ ґрунту, стоїть лїпше або гірше, як кождий инший. Насамперед кождий господар ґрунтовий єсть собі паном, значить ся, чоловіком від нїкого независимим; коли має малий ґрунт, єсть малим паном, коли має більший, єсть більшим паном, а коли наші господарі ще не чують ся панами, то лиш длятого, що они не мають образованя і вихованя. Отсе біда, і на то можна нарікати; але коли нарікане нїчого не помагає, то й не потреба нарікати, лиш або старати ся о то, що бракує до панства, або бодай дїти до того підховувати. Господар, що має ґрунт і хату, має таку опору для свого житя, як нїхто инший; він не потребує перед нїким карку гнути, нїкому кланяти ся, нїкому стояти о ласку; він лиш робить коло своєї землї і пильнує того, щоби она єго живила. Ремісник і промисловець мусять запопадати, мусять вже більше стояти

Поморщене лице старушки усьміхнулось а скоро лиш двері замкнули ся за нею, директор встав, підійшов до вікна, що виходило на огороди, і спер голову на шибу. Не приглядав ся прецїнь вершкам каштанів, уже без листя, нї! — зір єго слягав кудись дальше.... Дуже, дуже далеко, за рівнинами і вапняними узгірями Шампанїї, в долинї припираючій до великого лїса, бачить він річку, що котить свої жовтаві води посеред рядів тополь, а по над річкою старе місточко з чорними кришами з почорнїлого ґонтя. Там то зріс він дитиною, туда вертав що року зі шкіл на вакациї. Отець єго, без маєтку, писар, вів там нужденне житє маломіщаньске. З молоду призвичаєний до сповнюваня своїх обовязків і до тяжкої працї — Губерт в двацятім роцї опустив ті сторони і не заглядав туди нїколи, тілько раз прибув там на похорон свого батька. Одарований високою інтелїґенцією і зелїзною волею працював як мало хто і скоро посував ся на перед. Стати, так як він, начальником і заступником директором в трицять осьмім роцї житя, то у урядників виїмкові випадки. Поважний, точний, для всїх чемний, держить ся точно приписів, приходить до мінїстерства о девятій з рана, а виходить аж о шестій вечером і ще бере роботу з собою до дому. Люди уважали єго за чоловіка строгого, але оно так не було. Се був чоловік добросердечний, але мало бував на сьвітї; в житю своїм так був занятий працею, що до тепер не мав на стілько часу, щоби подумати о супружю. І серце єго мовчить, хоч уже раз відозвало ся, коли ще був в Арґон і мав двацять лїт. Але тогди він був ще студентом без удержаня, то панночка, котру був полюбив, погордила ним і віддалась чоловікови богатому, торговцеви дров. Перший той завід полишив у Губертовім серци чувство болю, котрого урядове поводженє нїколи не усунуло. Гадки єго закрасились задумчивостию, а тепер, почувши бесїду старушки, оповідаючої єму свої нещастя тим наголосом провинціональним, котрого нїколи не забуваєсь, попав у сум і гадки єго звернулись до минувшости.

З чолом притисненим до шиби думає-гадає і мов би купу сухого листя розгортає спомини молодости, глубоко поховані в єго памяти, а запах тих хвиль, прожитих в роднинній сторонї, солодко оголомшує єго.... Але він чоловік практичний, чоловік роботящий, то невдовзї повертаєсь до бюрка, бере папери вдови Блюет, пише оловцем на марґінесї: „Стан гідний запомоги, — уділити". Потім дзвонить на возьного і відсилає папери до начальника виділу запомог.

II.

Того дня, коли запомога була вже урядово признана вдові Блюет, Губерт Боанвіль вийшов з уряду скорше, як звичайно. Єму прийшла до голови гадка — лично оповістити вдові добру новину. Запомоги уділено їй в висотї 300 франків. В буджетї мінїстерскім було се мов капля води, що упала з величезного судника, але в буджетї вдови капля тая замінить ся в добродїйну росу.

Хоч се дїяло ся в перших днях грудня, на дворі було досить лагідно, і Боанвіль пійшов пішки. Але що був добрий кусник дороги, то вже вечеріло, коли прийшов до відлюдної і темної части міста. При сьвітлї ліхтарнї, що горіла коло костела Капуцинів, побачив нр 12 над низькими дверми в довгім мурі з нетесаного каміня. Відчинивши двері, опинив ся в просторім огородї, де мимо темноти можна було постерегти грядки з ярини, корчики з рожами і кілька дерев овочевих. Посеред огорода кілька осьвітлених вікон вказувало будинок, де мешкали люди. Губерт звернув ся в сю сторону і на щастє зустрів ся з паном оселї, огородником. Той завів єго аж до сходів, що вели до дверей вдови Блюет.

Боанвіль, спотикнувшись кілька разів на заболочених сходах, запукав до дверей, з під котрих видно було тонку смугу сьвітла. Двері відчинено — і він дуже здивував ся, коли побачив перед собою панну, около двацять лїт, що стояла з лямпою в руках на порозї і глядїла на гостя дуже зачудувано. Була чорно убрана, сьвіжа, з лицем веселим. Позаяк держала лямпу високо, видно було дуже добре буйне єї волосє, темне кругле лице, усьміхненї уста і красні великі сині очи.

— Чи я не помилив ся? — промовив Боанвіль. — Тут мешкає панї Блюет?

— Тут — відповіла — прошу близше! Бабусю! якийсь пан питаєть ся за вами.

— Якийсь пан? — повторив тонкий голос, уже знаний Губертови. — Іду... йду... зараз!

І по хвили увійшла старушка, кінчачи відвязувати свою синю запаску.

— Цариґе небесна! — скрикнула стара, пізнаючи гостя. — То пан... пан директор... Ах, де я сподївалась доступити такої чесут...

— Кльоцю, присунь фотель пану директорови! То моя внучка, що то о нїй я вам згадувала.

другим о ласку. Урядник дістає платню і виcлуженину, то правда, але й більше нічого: він дістає тілько, щоби міг вижити, бо майже всї гроші єго ідуть на удержане житя; тілько єго чистого дорібку, що вислуженина. Господар має обезпечене на ціле житє в ґрунті, а до того має він ще й богато жерел доходу, з котрих може потягнути: і з худібки і з поля і з города, з саду і пасїки. Господар робить і дорабляє ся, а урядник служить і дослугує ся. А яких богачів більше на сьвіті, чи тих що дослужили ся, чи тих що доробили ся? Атже преці цїлий сьвіт стоїть на тих, що роблять, а не на тих що служать. От і причина, длячого господарів уважають всюди і завсїгди за підставу цілого житя суспільного і державного. Господарі мають длятого повну причину гордити ся своїм станом і уважати себе за тих, в котрих спочиває найбільша сила. Стан господарский длятого був, єсть і буде завсїгди найкрасшим і найвисшим і длятого господар не має права нарікати на свою долю; він повинен бути гордим з того, що єсть господарем і пильнувати свого ґрунту як ока в голові, повинен бути сьвідомий своєї сили і свого значіня та знати честь собі і всюди єї боронити. Правда, що теперішні часи стали дуже тяжкі для господарів; але се не вина самого стану господарского, лиш инших обставин. Длятого коли вже кого бере охота нарікати, то нехай не нарікає на свою долю, а хиба на ті обставини, серед котрих приходить ся єму жити. Але що нарікане нїчого не помагає, то треба старати ся змінити обставини, а передовсім зачинати від себе самого: се найлекше, бо найблизше і найприступнїйше. Нехай лиш з наших господарів пороблять ся справдешні пани — а підставу до того они вже мають — значить ся, люди образовані, добре виховані, уміючі добре господарити, люди сьвідомі свого достоїньства, а обставини, серед котрих їм нині так трудно жити, певно змінять ся.

— Як сїяти на розсадниках? Найважнїйше правило єсть то, щоби не сіяти за густо, бо за густо стоячі ростинки ростуть слабо, хоч би и довше стояли в розсаднику, як потреба, а до того ще и роблять ся з них стовбури, значить ся коріне росте в глубш і робить ся деревисте, замість щоби тоненькими корінцями розрастало ся на боки. Така розсада, коли єї пересадити, нидїє через кілька неділь, заким зачне розрастати ся. Ростини такі розвивають ся і доспівають за пізно та й нїколи не зародять так, як ті, що були посіяні рідше, і вже молоденькими добре розросли ся. Ліпше навіть посїяти за рідко, як за густо, бо в такім случаю хоч буде менше розсади, але за то буде она красша і ліпша. Колиж би хтось посїяв за густо, то в такім случаю зараз коли розсада зійде, нехай єї проривае, а коли не хоче єї викидати, то нехай єї шпилить на иншу грядочку в розсадники та аж звідтам єї пересаджує.

Губерт Боанвіль сів на старосьвітскім аксамітнім фотели і в одній хвили розглянув цїлу компату, що здавалось була заразом сальоником і їдальнею. Обстава була небогата. Мала фаянсова біла піч з червоним мармуровим верхом, при стїні велика дубова шафа, по середині великий круглий циратою прикритий стіл, а довкруги него кілька плетених крісел, на стїнах два старі образи, — але все було так чисте, що подабало на яке честне приходство.

Короткими словами розказав директор причину свого приходу.

— Ах, добрий, честний пане! Дуже, дуже вам дякую! — сказала вдова. — Тож то правда, що говорять люде: щасте все ходить в парі. Чи знаєте, що моїй внучці прекрасно пійшов іспит на телеґрафістку... невдовзї дістане місце, а тепер малює образ і має досить роботи... Нині власне дістала велике замовлене і дали де-що завдатку, тож ми постановили нині щедро обійти навечеріє сьв. Николая... Ви знаєте... правда-ж? памятаєте?...

— Але-ж бабцю, — перебила сміючись панночка, — в Парижи ніхто не знає: що то навечеріє сьв. Николая. В Парижи ніхто того не обходить...

— Прости, але сей пан знає дуже добре, о чім говорю. Він з наших сторін, з Клермонт.

— Знаю, — потвердив гість борзо і весело, — дійстно знаю. — Так і єсть.... нині 6-го грудня...

(Конець буде).

Всячина господарска.

— Як робить ся маєток. Один ученик в Америцї, що мусів за два доляри жити через цїлий тиждень, дістав був від своєї тети в дарунку діжечку масла. Щож було єму робити з тим маслом, коли не мав єго з чим їсти? Він пішов до голови по розум і постановив єго продати. Розносив єго по знакомих, а ті охотно купили. Він післав тогди гроші до свояків і просив, щоби они єму ще більше масла присилали. До трох місяців мав він до 1000 таких, що охотно у него купували. Він взяв ся тогди перепродавати масло, і до пів року мусів вже кілька возів наймити, щоби єго масло розвозили, а за три роки завів собі вже торговлю масла на великі розміри. Опісля продав він свій інтерес товариству, у котрого став директором, з річнею платнею кілька тисячів долярів. Правда, що то було в Америцї, але з того видко, як люди дорабляють ся маєтків.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа** у Львові 14 марта: Пшениця 8·75 до 8·90; жито 6·60 до 6·75; овес 7·10 до 7·40; ячмінь пашний 5·50 до 5.90; ячмінь броварний 6·50 до 7·50; ріпак 13·25 до 13·50; льнянка 10·75 до 11·25; горох до вареня 8·50 до 13·—; вика 7·75 до 8·50; бобик 6·— до 6·50; гречка 6·75 до 7·50; кукурудза готова 6·— до 6.50; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 65·—; конюшина біла 60·— до 100·—; конюшина шведска 60·— до 95·—; тимотка 28·— до 38·—. — — В Підволочисках плачено дня 12-го марта селяньску пшеницю по 8·40 до 9.—; жито 6.30 до 6.55; гречка 6·70 до 6·90; овес 6.75 до 6.90; просо 5.10 до 5.40; білий горох 8.75 до 9.50 К. за 50 кільо зі стациї Підволочиска-Грималів.

Телеґрами.

Відень 15 марта. Продовжене побуту Цїсаря в Будапештї толкують тим, що Цїсар приймив вже димісию міністра бар. Феєрварі'ого і мусить зробити відповідний вибір що-до єго наслїдника.

Будапешт 15 марта. Доносять з полудневої Угорщини, що відкрито слїди підпольної роботи Караджорджевичів. Угорске правительство зарядило строгий надзір на всїх пограничних з Сербією точках.

Льондон 15 марта. Зачувати, що ґенерала Метуена і полковника Томзенда випустив Делярей на волю, взявши від них слово чести, що не будуть більше бороти ся против Бурів. Кажуть, що Делярей головно длятого пустив Метуена на волю, що не мав відповідних средств до лїченя раненого ґенерала. Метуен по подужаню верне до Анґлії. Анґлїйскі часописи підносять з признанем лицарске і благородне поведенє Делярея.

Берлин 15 марта. Фінансові круги одержали вість о смерти Сесиля Родеса, головного виновника теперішної полуднево-африканьскої війни.

Виданя

Руского педаґоґічного Товариства.

Виданя без образків.

***Читанка** ч. I., II., III., IV. оправні по 40. без оправи по 20 с. ***Китиця желань** 2, розширене видане 40 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 4 К. **Дзвінок** з р. 1892—1900 по 6 К. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 с.; Від Бескида до Андів 20 с ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с.; Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с ***Дніпрової Чайки**: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 10 с.; Коза дереза 1 К. 60 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 1 К. 20 с. **Гордієнко**: Картагинцї і Римляни 40 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 сотиків, оправлена 1 Кор. 30 сот. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 сотиків. ***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка история педаґоґії 1 К. 20 с. ***Василь В-р** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. **Василь**: Подорож Ґулївера до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско-укр. письменьства 30 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 20 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дїтям 50 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. **Др. Мандибур**: Олімпія 70 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 1 К. **Др. Мих. Пачовский**: Замітка до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с., Народні Думи з поясненями, І. ч. 64 с. ***Тарас Шевченко**: Кобзар 2 К. 40 с., опр. 2 К. 80 с., в полотно 3 К. 10 с., *Кобзар для дїтий 40 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дїтий 40 с., опр. 60 с. **Стефан Пятка**: На прічках, оповід. 30 с., опр. 44 с. **Оповіданя** для дїтий 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії України-Руси. 40 с. **А. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 44 с. **А. Пушкін**: Байки 30 с. **D. N. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. **Марта Борецка**: істор. оповід. 64 с, опр. 84 с. **Марко Вовчук**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. **Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. **Гр. А. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. Покарана Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности, а „Огород шкільний“, поручений до бібліотек шкільних.

Дістати можна в книгарні Наукового Товариства імен. Шевченка, ул. Чарнецкого, ч. 26. і в книгарни Ставропиґії.

— **Женьский інститут** руского тов. педаґоґічного у Львові при ул. Сави ч. 3 може приймити ще кілька панночок.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

Найвисші відзначеня від Дирекциї дібр Єго ц. і к. Вел. Цїсаря Франц Йосифа I., від корол. угорских домен, від Вис. ц. к. Міністерства рільництва і ц. к. господарского Товариства у Відни і Академії винаходів в Парижи.

Ориґінальні машини рільничі

Ф. ВІХТЕРЛЬЕ в ПРОСЦІЙОВІ

а іменно: знані сїчкарнї „Ню Модель“, „Польонія“, „ТН“ і „ТНА“ о 3 і 4 ножах, сївники рядові „Монтанія“, молотїльні з кованими щитами, криті кірати і т. п. Млинки до очищуваня збіжа почавши від 78 К., трієри, праси до олію, ваги, сикавки огневі, знаряди ковальскі, міхи, бормашини, як і машини до шитя,

з першорядних фабрик, поручають найдешевше

І. НАЙБЕРҐЕР і С-ка, Львів.

Склади у власнім домі при ул. ГОРОДЕЦКІЙ ч. 53, де також всїлякі замовленя просимо присилати.

Краєвий промисел!

Лиш власного виробу

НАВОЗИ ШТУЧНІ

Перше галицке Товариство акцийне для промислу хемічного давнїйше „Спілка командитова“

ЮЛІЯ ВАНҐА

у Львові ул. Косцюшка ч. 5 (в партері)

Специяльні навози під бараболї, хміль і бураки.

Ґаранция складників і походженя.

„Fotografische Mittheilungen“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотоґрафії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 феників. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: 100.000 статей, 17.500 сторін тексту, 10.000 ілюстраций, карт і плянів, 1000 таблиць і додатків, 158 ілюстраций хромолїтоґр., 290 карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, есть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплетї, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель францускийй).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).